

Muroma Hanna, Ratasvuori Heta, Hörman
Ari, Pennonen Yulia

15.12.2025

Maatalous- ja kalastusneuvoston 11.-12.12.2025 neuvostoraportti

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.12.2025 Brysselissä

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui 11.-12.12.2025 Brysselissä.

Keskustelussa vuoden 2027 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan innovaatioista ja yksinkertaistamisesta jäsenvaltiot pitivät innovaatioiden ja uuden teknologian edistämistä tärkeänä, ja osa näki nuorten viljelijöiden olevan merkittävässä roolissa uusien innovaatioiden ja teknologian käyttöönotossa. Jäsenvaltiot pitivät erityisesti maatalouden osaamis- ja innovaatiojärjestelmää (AKIS) merkityksellisenä innovaatioiden käyttöönoton ja tiedonvaihdon edistämisessä. Yksinkertaistamisen osalta moni jäsenvaltio totesi, että joustavuuden lisäämiseksi pakollisia toimenpiteitä tulisi muuttaa vapaaehtoisiksi. Osa jäsenvaltioista kritisoi yhteisen maatalouspolitiikan uutta rakennetta, ja painotti politiikan vakauden ja ennustettavuuden olevan tärkeää myös yksinkertaistamisen näkökulmasta.

Ministerit neuvottelivat kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2026 Atlantille, Pohjanmerelle sekä Välimerelle ja Mustallemerelle. Ministereillä ja komissiolla oli vaikeuksia päästä yhteisymmärrykseen ja neuvottelut venyivät pikkutunneille. Erityisesti Haagin preferenssien soveltaminen hiersi Atlantilla kalastavia jäsenvaltioita. Lisäksi läntisen Välimeren pyyntimahdollisuuksista oli haastava sopia jäsenvaltioiden ja komission kesken.

Maatalous- ja kalastusneuvoston muissa asioissa käsiteltiin muun muassa puheenjohtajan kalatalouden rahoitusasetusta koskeva edistymisraportti. Jäsenvaltiot toivat jälleen kerran esille, että kalastuksen valvontaa, tiedonkeruuta ja vesiviljelyä ei ole riittävällä tavalla huomioitu uudessa rahoituskehyksessä. Lisäksi sääntöjen selkeyttämistä toivottiin ja meripolitiikan rahoitussääntöjen erottamista yhteisen kalastuspolitiikan säännöistä.

Maatalous- ja kalastusneuvoston seuraava kokous järjestetään 26.1.2026 Brysselissä.

TORSTAI 11. JOULUKUUTA 2025 (klo 10.00)

1. Esityslistan hyväksyminen (16295/25)

Esityslista hyväksyttiin.

2. A-kohtien hyväksyminen (16532/25, 16534/25)

A-kohdat hyväksyttiin.

KALASTUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Neuvoston asetus Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026, 2027 ja 2028 (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta) (15861/25) (Ratasvuori)

Poliittinen yhteisymmärrys

4. Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026 (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta) (15862/1/25 REV 1) (Ratasvuori)

Poliittinen yhteisymmärrys

Asiakohdat 3. ja 4. käsiteltiin yhdessä. Kalastusmahdollisuuksista oli keskusteltu marraskuusta lähtien. Neuvotteluissa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa oli päästy lopputulokseen aikataulussa ja samoin kolmenvälisissä neuvotteluissa Yhdistyneen kuningaskunnan ja Norjan kanssa. Norjan kanssa käytävien kahdenvälisten neuvottelujen osalta esitettiin väliaikaisten suurimpien sallittujen saaliiden asettamista. Puheenjohtaja painotti ensimmäisen neuvostopäivän puheenvuorossaan, että neuvotteluissa tulisi päästä tasapainoiseen ratkaisuun.

Komissaari Kadis nosti torstaina esille komission huolenaiheita. Komissaari kertasi kahden ja kolmenvälisten neuvottelujen tuloksia ja sovittuja suojelutoimenpiteitä. Norjan kanssa kahdenväliset neuvottelut olivat komissaarin mukaan lähellä päätöstä. Unioni on onnistunut pitämään yhteisen rintaman neuvotteluissa. Rannikkovaltion neuvottelut olivat myös vielä auki makrillin osalta. Unionin sisäisten kalakantojen osalta komissio oli vähemmän kompromissivalmis, kuin aiemmin. Aiemmin monet kiintiöt perustuivat varovaisuuteen mutta nyt on kaikille olemassa tieteellinen neuvo. Komissio oli ehdotukseensa asettanut juridisen ylärajan keisarihummerille ja Azorien pilkkubagelille. Komissaari kyseenalaisti pulonkaulatilanteen Iberian merellä. Keisarihummeri kiintiöitä olisi pitänyt alentaa jo aiemmin. Komissaari kehotti jäsenvaltioita miettimään tukea kalastajille Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston puitteissa. Lisäksi kiintiövaihtojen poolia tulisi laajentaa. Komissaari nosti esille, että Välimerellä ei olla vielä riittävällä tasolla kalakantojen toipumisen suhteen.

Jäsenvaltiot ilmaisivat olevansa tyytymättömiä ehdotukseen ja valittelivat hankalaa tilannetta. Vain muutama jäsenvaltio oli valmiina tukemaan komissiota Välimeren ja Mustanmeren asetuksen suhteen. Monet olivat tyytyväisiä tulokseen Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydyissä neuvotteluissa. Jäsenvaltioiden nostamat huolenaiheet noudattelivat puheenjohtajan taustapapereissa esille nostettuja avoimia asioita.

Suomi osoitti ymmärrystä haastavien neuvottelujen parissa oleville jäsenvaltioille ja totesi seuraavansa, että tehtävät ratkaisut ovat yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisia, noudattavat tieteellistä neuvoa ja ovat johdonmukaisia aiempien päätösten kanssa.

Lauantaina pitkien neuvottelujen jälkeen ministerit pääsivät sopuun kalastusmahdollisuuksista. Pääkiintiö ja TAC-asetusta vastusti Irlanti, koska Haagin preferenssejä ei sovellettu. Kreikka tuki kompromissiehdotusta mutta antoi lausuman tonnikalan jakoavaimeen liittyen. Samoin Saksa tuki ehdotusta mutta antoi lausuman Koillis-Atlantin kolmansien maiden kestävästä makrillinkalastuksesta. Välimeren ja mustanmeren kompromissiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Komissio ei tukenut Välimeren ja Mustanmeren kompromissiehdotusta.

Ranska halusi vielä viimeisen puheenvuoron tuoden esille, että kaikki eivät välttämättä ole täysin tyytyväisiä mutta pitäisi mennä eteenpäin ja suunnata katseet tuleviin haasteisiin.

Puheenjohtaja pyysi vielä mandaattia Coreperille korvata tilapäiset kalastusmahdollisuudet, joista neuvottelut Norjan kanssa olivat vielä kesken.

MAATALOUS

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

5. Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: innovointi ja yksinkertaistaminen (15906/25) (Muroma)

Periaatekeskustelu

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Lokakuun ja marraskuun maatalous- ja kalastusneuvostoissa käytiin teemakeskustelut vuoden 2027 jälkeisestä yhteisestä maatalouspolitiikasta. Tässä joulukuun maatalous- ja kalastusneuvostossa käydään kolmas teemakeskustelu koskien innovaatioita ja yksinkertaistamista vuoden 2027 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa. Puheenjohtaja on esittänyt kaksi kysymystä keskusteluun.

1. Miten vuoden 2027 jälkeisellä yhteisellä maatalouspolitiikalla voidaan nopeuttaa innovatiivisten ratkaisujen ja uusien teknologioiden käyttöönottoa maataloilla?
2. Mitä mahdollisia muita yksinkertaistuksia vuoden 2027 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa tarvittaisiin komission ehdottamien lisäksi?

Komissaari Hansen totesi, että innovaatioiden ja digitaalisten ratkaisujen nopeaa käyttöönottoa ja laajaa saavutettavuutta tulee edistää. Maatalouden osaamis- ja innovaatiojärjestelmä AKIS tukee innovaatioiden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa ja mahdollistaa riippumattoman neuvonnan. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden hankkeet (EIP AGRI, European Innovation Partnership) jatkuvat myös tulevaisuudessa. Komissaari totesi, että on tärkeää varmistaa tutkimuksesta saatavien ratkaisujen nopea käyttöönotto. Yhteinen maatalouspolitiikka tukee innovaatioiden käyttöönottoa ruohonjuuritasolla.

Yksinkertaistamisen suhteen on jo annettu yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamispaketti (Omnibus III). Uusi yhteinen maatalouspolitiikka on aiempaa yksinkertaisempi; yhteen rahastoon perustuvassa mallissa ei ole liian tiukkaa ja joustamatonta rakennetta. Ilmasto- ja ympäristötoimista tulee uudessa mallissa koherentimpia ja paremmin jäsenvaltioiden olosuhteisiin sopivia. Könttäsumman käyttöä tukimuotona laajennetaan. Aiemmin toisistaan erillisiä rahoitusvälineitä harmonisoidaan synergiaetujen luomiseksi. Uudessa yhteisessä maatalouspolitiikassa datan käyttöä parannetaan siten, että viljelijät voivat hyödyntää dataa tilojensa hallinnoinnissa paremmin ja yksinkertaisemmin kuin aiemmin. Komissaari totesi, että uusi malli antaa jäsenvaltioille joustavuutta mukauttaa yhteistä maatalouspolitiikkaa jäsenvaltioiden olosuhteisiin sopivaksi. Tukea tulee kohdentaa niille, jotka tarvitsevat sitä eniten, etenkin nuorille ja uusille viljelijöille. Tuen jatkuvuuden näkökulmasta on tärkeää, että oikeudellinen viitekehys on ajoissa valmis.

Keskustelussa jäsenvaltiot kannattivat innovaatioiden ja uuden teknologian edistämistä. Osa jäsenvaltioista näki, että nuoret viljelijät ovat tärkeässä roolissa innovaatioiden ja uuden teknologian käyttöönotossa, ja näki sukupolvenvaihdon edistämisen tärkeässä osassa innovaatioiden ja uuden teknologian käyttöönoton edistämisessä. Osa jäsenvaltioista painotti Suomen tavoin erityisesti AKISin tärkeyttä innovaatioiden ja tietojen vaihdon edistämisessä. Muutama jäsenvaltio, Suomi mukaan lukien, totesi innovaatioiden ja uuden teknologian käyttöönoton edellyttävän niiden vahvaa rahoittamista myös jatkossa.

Suomi nosti esiin, että maaseudun kehittämistoimet ovat innovaatioiden ja investointien näkökulmasta erittäin merkityksellisiä, ja totesi, että investointeja tulee tukea maaseutuelinkeinojen monipuolistamiseksi. Lisäksi Suomi toi esiin, että rahoitusmahdollisuuksista viestiminen tuensaajille on tulevalta

kaudella rakenteen muuttuessa entistä tärkeämpää, jotta mahdollisuudet voidaan hyödyntää täysimääräisesti.

Yksinkertaistamisen osalta moni jäsenvaltio totesi, että yhteisen maatalouspolitiikan joustavuutta tulee lisätä. Joustavuuden lisäämiseksi usea jäsenvaltio piti tärkeänä, että yhteisen maatalouspolitiikan pakollisia toimenpiteitä muutettaisiin vapaaehtoiseksi. Lisäksi moni jäsenvaltio toi esiin, että tukien valvonnan ja hallinnoinnin sääntöjä tulisi yksinkertaistaa hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Moni jäsenvaltio toi esiin tarpeen vahvalle yhteiselle maatalouspolitiikalle ja kritisoi uuden rahoituskehyksen rakennetta ja kahden pilarin mallista luopumista, painottaen, että politiikan vakaus ja ennakoitavuus on myös yksinkertaistamisen näkökulmasta tärkeää. Yhteisen maatalouspolitiikan rakennetta koskien moni jäsenvaltio myös totesi kannattavansa tiettyjen artiklojen siirtämistä NRP-asetuksesta CAP-asetukseen. Suomi totesi kannattavansa uutta rahoituskehyksen rakennetta, ja suhtautuvansa myönteisesti siihen, että NRP-asetuksesta siirrettäisiin artikloja CAP-asetukseen.

Suomi toi usean muun jäsenvaltion tavoin esiin valvonnan ja hallinnan sääntöjen yksinkertaistamisen tarpeen sekä tarpeen muuttaa pakollisia toimia vapaaehtoisiksi. Suomi totesi muutaman jäsenvaltion tukemana, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa valvonnan ja hallinnan järjestelmän olisi tunnistettava paremmin poikkeuksellisia ylivoimaisen esteen aiheuttavia tilanteita, kuten EU:n itärajoilla ilmevä GPS-häirintää. Lisäksi Suomi nosti esiin, että yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamispaketti (Omnibus III) oli askel oikeaan suuntaan, ja yksinkertaistamispaketissa tehtyjen ratkaisujen tulisi näkyä myös tulevan kauden asetusten sisällössä.

Komissaari Hansen totesi kuunnelleensa jäsenvaltioiden puheenvuoroja tarkasti. Maataloussektorilla luodaan innovaatioita ja edistetään digitaalista siirtymää. Etenkin nuoret viljelijät käyttävät uusia teknologioita ja innovaatioita, ja siksi tukea on kohdennettava nuorille viljelijöille. Uusi monivuotinen rahoituskehys tarjoaa joustavuutta ja auttaa viljelijöitä pysymään kilpailukykyisinä ja innovatiivisina. Yhteisen maatalouspolitiikan on tärkeää olla joustavampi, alueellisempi ja räätälöidympi.

Puheenjohtaja totesi jäsenvaltioiden toistaneen tarpeen vahvalle yhteiselle maatalouspolitiikalle. Puheenvuoroissa nousi esiin tarve joustavuudelle ja nuorten viljelijöiden ajurin rooli innovaatioiden käytössä. Jotkut jäsenvaltiot kritisoivat kahden pilarin mallista luopumista. Puheenjohtaja totesi, että keskustelu koskien artiklojen siirtoa NRP-asetuksesta CAP-asetukseen on aloitettu ja sitä jatketaan Kypoksen puheenjohtajakaudella.

Muut asiat

6. Maatalous

a) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Yhteinen maatalouspolitiikka vuoden 2027 jälkeen: tilannekatsaus (16453/25) (Muroma)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Asia käsiteltiin asiakohdan 5 yhteydessä.

b) YMP:n johtajien kokous (Kööpenhamina, 1.–3. lokakuuta 2025) (16474/25) (Pennonen)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

c) EU:n maksajavirastojen johtajien 58. kokous (Kööpenhamina, 19.–21. marraskuuta 2025) (16473/25) (Pennonen)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Asiakohdat 6 b) ja 6 c) käsiteltiin yhdessä. Puheenjohtaja kertoi, että 19.–21. marraskuuta järjestettiin EU:n maksuvirastojen johtajien kokous ja 1.–3. lokakuuta YMP:n johtajien kokous. Molemmat

kokoukset pidettiin Kööpenhaminassa. Puheenjohtaja kertoi, että YMP:n johtajien kokouksessa keskityttiin tulevaan yhteiseen maatalouspolitiikkaan, sukupolvenvaihdoksiin ja vesiresilienssiin. EU:n maksajavirastojen johtajien kokouksessa puolestaan käsiteltiin paljon erilaisia yksinkertaistamiseen liittyviä aiheita ja erityisesti tekoälyn hyödyntämistä. Lopuksi puheenjohtaja kiitti kokouksiin osallistujia.

Komissaari Hansen kiitti puheenjohtajaa tiedotuksesta, jäsenvaltioita osallistumisesta ja keskusteluun tuoduista ajatuksista sekä puheenjohtajavaltiota Tanskaa kokousten järjestämisestä.

d) Euroopan maitomarkkinoiden kriittinen tilanne (16448/25) (Pennonen)

Unkarin tiedotusasia

Unkarin valtuuskunta esitteli tiedotusasiansa, joka käsitteli maitomarkkinoiden viime kuukausien kielteistä kehitystä. Lisääntynyt tuotanto, nopeasti laskevat maitotuotteiden hinnat, kulutuksen väheneminen, vientiaseman heikkeneminen ja eläintautien markkinavaikutukset vaikuttavat Unkarin huonoon tilanteeseen maitosektorilla. Lisäksi Unkari toi esille sen, että Kiina on jatkanut tutkintaansa maitotuotteiden tukemisesta EU:sta tulevan tuonnin osalta. Unkarin mukaan tämä vaikuttaa erityisen kielteisesti Euroopan markkinoihin ja lisää entisestään painetta sisämarkkinoihin ja epävarmuutta. Maitosektorin ongelmien ratkaisemiseksi Unkari pyysi komissiolta yksityisen varastoinnin tukitoimenpiteiden käynnistämistä juustojen ja maitojauheen osalta.

Jäsenvaltiot osoittivat ymmärrystä Unkarin huolia kohtaan ja kiittivät asian nostamisesta esille. Liettua ja Romania totesivat, että myös lypsylehmien määrä on laskenut ja tulee laskemaan tulevaisuudessa. Moni jäsenvaltio tuki Unkarin pyyntöä yksityisen varastoinnin tukitoimenpiteiden käynnistämisestä. Jäsenvaltiot pyysivät komissiota seuraamaan markkinoita tarkasti ja ryhtymään tarvittaessa nopeisiin toimiin. Slovakia korosti, että ennen kuin Unkarin pyytämiä toimenpiteitä toteutetaan, täytyy tehdä riskienarviointi. Belgia oli esille sen, että on nostanut saman aiheen esille jo vuosi sitten ja pyytänyt komissiota seuraamaan tilannetta ja toimimaan asianmukaisesti tilanteen korjaamiseksi. Toisaalta osa jäsenmaista piti sektorin tilannetta yhä melko vakaana ja katsoi tässä vaiheessa sopivammaksi tarkkailla tilannetta.

Komissaari Hansen kiitti Unkaria asian esille nostamisesta ja totesi, että Unkariin keväällä levinnyt suu- ja sorkkatauti vaikuttaa osaltaan myös maitosektorin huonoon tilanteeseen. Hansen totesi, että pääosin EU:n maitomarkkinat ovat olleet vakaita, vaikka hinnat hieman laskevatkin, eikä merkittävää epätasapainoa esiinny. Tämän vuoksi kriisitoimenpiteitä ei toistaiseksi ole tarvetta ottaa käyttöön. Komissaari korosti lopuksi, että komissio tarkkailee tilannetta ja on valmis toimimaan nopeasti tarvittaessa. Komissio kiinnittää myös huomiota viljelijän asemaan tuotantoketjussa ja haluaa varmistaa, että viljelijä saa työstään reilun korvauksen.

PERJANTAI 12. JOULUKUUTA 2025 (klo 9.30)

KALASTUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. (mahd.) (jatkoa) Neuvoston asetukset Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2026, 2027 ja 2028 (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta) (15861/25) (Ratasvuori)

Poliittinen yhteisymmärrys

4. (mahd.) (jatkoa) Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026 (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta) (15862/1/25 REV 1) (Ratasvuori)

Poliittinen yhteisymmärrys

Kirjaukset torstain 11.12.2025 asialistan kohtien 3. ja 4. alla.

Muut asiat

7. Kalastus

a) Käsiteltävinä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

**i) Yhteiselle kalastuspolitiikalle, eurooppalaiselle valtamerisopimukselle ja unionin vesiviljely- ja meripolitiikalle myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistaminen vuosi-
siksi 2028–2034: tilannekatsaus (16147/25) (Pennonen)**

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi, että komissio on antanut ehdotuksen yhteistä kalastuspolitiikkaa, Euroopan valtamerisopimusta ja unionin meri - ja vesiviljelypolitiikkaa koskevan unionin tuen täytäntöönpanon edellytyksistä (asiak. ST 11757/25). Puheenjohtaja kiitti jäsenvaltioita ja komissiota yhteistyöstä. Puheenjohtaja totesi, että Tanska on panostanut selventämään komission ehdottamia uusia puitteita ja ehdotettuja asetuksia. Puheenjohtajan mukaan siinä on edistetty. Puheenjohtaja toi esille jäsenvaltioiden huolet siitä, että tuki vesiviljelylle ei ole riittävä eikä sitä huomioida tarpeeksi ehdotuksessa. Samoin kalastuksen tiedonkeruulle ja valvonnalle pitäisi turvata riittävä näkyvyys ja rahoitus. Lisäksi jäsenvaltiot ovat olleet huolissaan siitä, että ehdotus ei ota riittävästi huomioon EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita.

Jäsenvaltiot peräänkuuluttivat yleisesti ottaen selkeää näkyvyyttä yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanolle (Espanja, Italia, Ranska, Saksa, Romania, Belgia, Malta, Liettua, Kreikka, Irlanti, Puola, Alankomaat, Viro, Latvia, Portugali, Ruotsi, Itävalta, Slovenia, Kroatia, Suomi, Slovakia, Unkari, Bulgaria, Tsekki ja Kypros pitivät puheenvuoron). Jäsenvaltiot korostivat tiedonkeruuta sekä kalastuksen valvontaa koskevia EU-oikeudellisia velvoitteita ja tarvetta varmistaa, että näihin aiheisiin kiinnitetään riittävästi huomiota ja että niitä rahoitetaan riittävästi. Lisäksi jäsenvaltiot olivat sitä mieltä, että EU:n vesiviljelyn painopistettä ei otettu riittävästi huomioon ehdotuksessa, ja pyysivät erityissäännöksiä vesiviljelyn ja kalanjalostusteollisuuden innovaatioiden ja investointien tukemisesta.

Jäsenvaltiot korostivat sitä, että rahoitus ei ole riittävä toteuttamaan kaikkia yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita. Kreikka korosti tärkeyttä varmistaa oikea-aikainen ja joustava siirtymä, jotta vältetään maksujen myöhästymisestä. Moni toi esille tärkeyden uudistaa laivastoja ja edistää laivastojen energiasiirtymää (Espanja, Ranska, Saksa, Belgia, Alankomaat, Kroatia ja Portugali).

Suomi korosti puheenvuorossaan, että korvamerkitty rahoitus tulisi kohdentaa NRP-asetuksessa kalastus- ja vesiviljelysektorin tarpeiden mukaisesti, vastaavalla tavalla kuin yhteisen maatalouspolitiikan korvamerkitty rahoitus on kohdennettu viljelijöille. Lisäksi Suomi toi esille sen, että meriasioiden ja sini-seen talouteen liittyvien toimien kehittäminen on tärkeää Suomelle. Suomen mukaan näistä asioista tulisi säätää ainoastaan NRP-asetuksessa, jolloin yhteisen kalastuspolitiikan rahoitusasetuksesta tulevat erityissäännöt ja velvoitteet eivät koskisi niitä sektoreita ja vaikeuttaisi niiden rahoittamista. Myös

Ranska, Irlanti, Puola, Viro ja Itävalta toivat tämän esille ja korostivat sitä, että täytyy estää sektoreiden välistä kilpailua varoista.

Kypros totesi, että pitää ehdotusta hyvänä. Kypros kertoi odottavansa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa ehdotuksen parantamiseksi vuoden alusta alkavalla puheenjohtajakaudellaan.

Komissaari Costas Kadis totesi, että syyskuusta lähtien on tehty huomattavaa edistystä ehdotuksen selventämiseksi ja on käyty monipuolista keskustelua jäsenvaltioiden kanssa. Kadis kertoi olevansa tietoinen jäsenvaltioiden huolista ja korosti, että keskustelua tullaan jatkamaan. Kadisin mukaan valvonnan ja tiedonkeruun rahoitus on tarkoitus kattaa kansallisesta ja alueellisesta kumppanuusrahastosta.

Lisäksi Kadis totesi, että vesiviljelyä ja valtameripolitiikkaa tullaan huomioimaan tulevassa rahoituskehysessä. Kadis kehotti jäsenvaltioita olemaan strategisia kansallisen ja alueellisen kumppanuusohjelman suunnitelmissaan ja linjaamaan yhteen meripaketin ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteet. Komissaari totesi lopuksi, että odottaa tulevaa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa.

Maatalous

ii) Asetus eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana: tilannekatsaus (16443/25) (Hörman)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

asiakohta käsiteltiin yhdessä seuraavan asiakohdan kanssa:

b) Tuotantoeläinten hyvinvointia EU:ssa 2050 koskevan korkean tason konferenssin tulokset (Bryssel, 1. joulukuuta 2025) (16559/25) (Hörman)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja esitteli yhdessä molemmat asiakohdat neuvoston julkiseen keskusteluun tausta-asiakirjojen pohjalta.

Eläinten hyvinvointi on noussut keskeiseksi painopisteeksi Euroopan unionissa ja aihe on tärkeä myös Tanskalle. Komissio esitti joulukuussa 2023 ehdotuksen uudeksi asetukseksi eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimien aikana. Tavoitteena on päivittää sääntely vastaamaan uusinta tieteellistä näyttöä, teknologisia kehityksiä ja kuluttajien odotuksia sekä yksinkertaistaa vaatimuksia, jotta ne olisivat helpommin noudatettavissa ja valvottavissa.

Tanska on jatkanut asetusehdotuksen käsittelyä järjestämällä viisi teknistä työryhmätapaamista, joissa käsiteltiin muun muassa kuljetusvälineitä, velvoitteita ennen kuljetusta, koulutusvaatimuksia, tilavaatimuksia ja eläinten kuljetuskuntoisuutta. Lisäksi esiteltiin konsepti ilmakuljetuksia varten.

Neuvotteluissa saavutettiin alustavia yhteisymmärryksiä, mutta avoimia kysymyksiä jäi erityisesti tilavaatimusten, ilmakuljetusten ja haavoittuvien eläinten osalta. Keskeisiä ehdotuksia olivat riskiperusteinen tilavaatimusten laskenta eri eläinlajeille, selkeä terminologia kuljetuskuntoisuuden arvioinnissa, kahden tason koulutusjärjestelmä sekä harmonisoidut vaatimukset kuljetusvälineille. Tavoitteena on tasapaino hallinnollisen taakan vähentämisen ja viranomaisten valvontamahdollisuuksien välillä.

Brysselissä järjestettiin 1.12.2025 korkean tason konferenssi "Welfare of Farm Animals in the EU of 2050 – A Pathway to the Future", jonka tavoitteena oli luoda yhteinen näkemys maatalaeläinten hyvinvoinnin kehittämisestä pitkällä aikavälillä. Konferenssi kokosi päättäjiä, asiantuntijoita ja sidosryhmiä keskustelemaan strategioista, joilla EU voi säilyttää johtavan roolinsa eläinten hyvinvoinnin

edelläkävijänä. Pääpuheenvuoroissa korostettiin harmonisoidun lainsäädännön merkitystä, komission tulevaa visiota maataloudesta ja elintarvikkeista sekä käytännön keinoja hyvinvoinnin parantamiseksi. Paneelikeskusteluissa käsiteltiin tuotannon tulevaisuuden suuntaa, taloudellisia kannustimia ja eri toimijoiden rooleja.

Konferenssin päätulokset korostivat: kasvavaa julkista tietoisuutta ja tarvetta päivittää EU-lainsäädäntö kuluttajien odotusten mukaiseksi; EU:n roolia globaalina suunnannäyttäjänä korkeiden hyvinvointistandardien asettajana; sidosryhmien vuoropuhelun ja tieteellisen näytön merkitystä uusissa aloitteissa; teknologian, digitalisaation ja hyvinvointi-indikaattorien keskeistä roolia tulevaisuudessa sekä vastuun jakautumista kaikille toimijoille ruokaketjussa.

19 jäsenvaltiota pitivät aiheista puheenvuoronsa, joissa kiitettiin Tanskaa tilannekatsauksesta ja konferenssin järjestämisestä. Puheenvuoroissa tuotiin esille eläinten hyvinvoinnin tärkeys ja lainsäädännön kehittämisen tarve. Samalla kuitenkin muistutettiin, ettei uudistus saa aiheuttaa lisää hallinnollista taakkaa. Lisäksi on turvattava tasapainoisesti eläintuotannon elinkelpoisuus ja ruokaturva. Useissa puheenvuoroissa korostettiin, että EU:n oman tuotannon korkeat tuotantostandardit on huomioitava vastavuoroisesti myös kolmansista maista tuotavien tuotteiden kohdalla. Uudistuksissa on otettava huomioon tieteen kehitys, hyvät käytännöt ja jäsenmaakohtaiset erityispiirteet sekä kattava vaikutusten arviointi.

Komissaari Varhelyi kiitti Tanskaa hyvästä työstä puheenjohtajuuskaudella. Lainsäädäntöä pitää kehittää, muistaen tasapaino tavoitteiden ja hallinnollisen yksinkertaistamisen välillä sekä eläintuotantosektorin elinvoimaisuus. Komissio tekee työtä kolmansista maista tulevan tuonnin vaatimuksien sovittamista EU:n omien standardien kanssa. Paljon on edistytty mutta paljon työtä jää myös seuraavalle puheenjohtajamaalle.

Lopuksi PJ totesi neuvoston ottaneen tiedoksi esitetyt asiakohdat ja niistä käydyn keskustelun.

c) Vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärät ravintolisissä ja täydennetyissä elintarvikkeissa ovat välttämättömiä (15839/25) (Hörman)

Saksan tiedotusasia Belgian, Espanjan, Itävallan, Latvian, Liettuan, Luxemburgin, Maltan, Portugalin, Puolan, Ranskan, Ruotsin, Slovakian, Slovenian, Suomen, Unkarin ja Viron tukemana

Saksa yhdessä useiden EU-jäsenvaltioiden kanssa kehottaa Euroopan komissiota asettamaan enimmäistasot vitamiineille ja kivennäisaineille elintarvikelisisä ja täydennetyissä elintarvikkeissa sekä raportimaan työn etenemisestä ja aikataulusta.

Nykyinen EU-lainsäädäntö antaa komissiolle valtuudet tähän, mutta konkreettisia rajoja ei ole vielä vahvistettu. Liiallinen vitamiinien ja kivennäisaineiden saanti voi aiheuttaa terveysriskejä, minkä vuoksi enimmäistasojen asettaminen nähdään välttämättömänä kuluttajien terveyden suojelemiseksi. Harmonisoidut EU-tasoiset rajat parantaisivat kuluttajien luottamusta tuotteiden turvallisuuteen, vähentäisivät hallinnollista taakkaa poistamalla kansallisia rajoituksia ja loisivat tasapuoliset kilpailuolosuhteet sisämarkkinoilla.

EFSA:n työ siedettävistä saantirajoista ja komission työryhmien keskustelut tarjoavat hyvän pohjan sääntelyn valmistelulle. Vaikka komissio tunnisti harmonisoinnin tarpeen jo vuonna 2020 ja valmistelutyötä on tehty, enimmäistasoja ei ole vielä asetettu eikä sidosryhmäkuulemisia ole toteutettu. Saksa ja tukijavaltiot vaativat työn nopeuttamista ja tavoittelevat enimmäistasojen vahvistamista vuoteen 2026 mennessä.

Saksan lisäksi 11 jäsenvaltiota piti puheenvuoronsa, joissa kiitettiin aiheen nostamista keskusteluun. Komissiolta toivotaan nopeasti ehdotusta harmonisoiduista enimmäismääristä tieteellisin tiedon ja asiantuntijatyön pohjalta. Nykyinen tilanne aiheuttaa sisämarkkinaongelmia ja lainsäädännön epävarmuus haittaa toimijoita.

Suomen puheenvuorossa kiitettiin Saksaa asian nostamisesta esille. Suomi tukee sitä, että työ vitamiinien ja kivennäisaineiden enimmäismäärien asettamisesta olisi saatava etenemään. Jo vuonna 2002

ja 2006 annettujen EU-säädösten mukaisesti vitamiineille ja kivennäisaineille piti asettaa enimmäismäärät. Enimmäismäärien puuttuessa EU-tasolla, jäsenmaat ovat turvallisuussyistä säätäneet omia kansallisia enimmäismääriä, jotka aiheuttavat ongelmia tavaroiden vapaassa liikkuvuudessa. Suomi pitää tärkeänä, että komissio esittäisi virallisen ehdotuksensa, ottaen huomioon mahdolliset kansalliset erityistarpeet. On tärkeää, että asiantuntijakeskustelu voitaisiin käydä avoimesti ja virallisesti, niin kansallisella kuin EU-tasolla toivottavasti jo ensi vuonna.

Komissaari Varhelyi totesi, että aiheesta on tehty jo paljon työtä mutta EU-tason enimmäismäärien säätäminen ei ole helppoa. Komissio aikoo julkaista jäsenmaille ja sidosryhmille tietokyselyn (Call of evidence) ja konsultaation lähiaikoina. Työ etenee komission resurssien puitteissa.

Lopuksi PJ totesi neuvoston ottaneen esitetty asiakohta ja siitä käyty keskustelu tiedoksi.

Suomen edustajat

Ministeri Essayah, ea Mattila, Muroma (MMM); Hirvonen, Kallio, Valonen, Uusivirta, Hörman, Ratasvuori, Essalih, Pennonen, Juhola (EUE); Fant (VNK)

Asiakirjat

Mainittu asiakohdittain

Liitteet -

Viite -